

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTI- KERTOMUS VUODELTA 2023

Tarkastuslautakunta
28.6.2024 § 30

Sisällysluettelo

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	3
2. VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY.....	5
3. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	6
3.1. Toimintatulot, toimintamenot, katteet ja tilikauden tulos	6
3.2. Strategian toteutuminen kunnassa	7
3.3. Toiminnalliset tavoitteet	8
3.4. Taloudelliset tavoitteet	9
3.5. Investoinnit.....	10
3.6. Henkilöstö	11
4. KONSERNI- JA OMISTAJAOHJAUS.....	12
5. MUUT HAVAINNOT KUNNAN TOIMINNASTA.....	13
6. YHTEENVETO	14
7. ALLEKIRJOITUKSET	15

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kunnanvaltuusto on valinnut vuosiksi 2023-2025 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Asema	Varsinainen Jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Vili Huupponen	Jouko Lukkarinen
Varapuheenjohtaja	Minja Lääperi	Mauno Heiskanen
Jäsen	Kari Lappalainen	Suvi Kokkola
Jäsen	Lauri Muona	Johann Tilli
Jäsen	Pia Vokkolainen	Päivi Koikkalainen-Rovamo

Lautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä Riitta Tolvanen. Lautakunta on kokoontunut käsittelemään vuoden 2023 asioita 10 kertaa.

Tarkastuslautakunta on 16.9.2021 § 34 hyväksynyt vuosien 2021-2024 arviointisuunnitelman. Suunnitelmassa on vuositasolle ennakoivasti päätetty kunkin vuoden työohjelma. Tarkastuslautakunta on 19.10.2023 § 43 päättänyt vuoden 2023 työohjelmasta. Kokousten yhteydessä on saatu selvityksiä kunnan talouden kehityksestä ja talousarvion toteutumisesta. Kokouksissa on kuultu kunnanjohtajaa ja muita kunnan johtavia ja tulosyksikköjen toiminnasta vastaavia viranhaltijoita. Lautakunnan jäsenet ovat tutustuneet hallinnon pöytäkirjoihin, toiminta- ja taloussuunnitelmiin sekä tilinpäätökseen. Lisäksi arvioinnin pohjana ovat lautakunnan jäsenten vuoden aikana muutoin tekemät käytännön havainnot.

Lautakunta on saanut selonteon vuoden aikana vastuullisen tilintarkastajan suorittamasta tarkastuksesta ja käsitellyt tilintarkastuskertomuksen. Lautakunnan työskentelyssä on otettu huomioon lautakunnan jäsenten esteellisyydet.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on lisäksi valvoa sidonnaisuusilmoitusten tekoa. Kuntalain 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kunnanvaltuusto on saanut sidonnaisuusilmoitukset tietoonsa 13.11.2023 § 78. Lisäksi sidonnaisuusilmoitukset ovat nähtävissä kunnan nettisivuilla.

Kokouspäivä	Aiheet
24.08.2023	Tilintarkastajan valinta / option käyttö 2023–2024, kunnan talous- ja toimintakatsaus, lautakunnan vuoden 2023 työohjelma.
28.09.2023	Tilintarkastus- ja sihteeripalvelut 2023–2024, vesi- ja viemärlaitoksen edustajien kuuleminen, johtajan rakennustarkastajan kuuleminen, tarkastuslautakunnan vuoden 2024 talousarvio
19.10.2023	Sidonnaisuusilmoitukset, tilintarkastajan työohjelma, kirjastonjohtajan ja yhtenäiskoulun rehtorin kuuleminen
23.11.2023	Arviointikertomus 2022, lukion rehtori-sivistysjohtajan, kiinteistöpäällikön ja kehittämispäällikön kuuleminen
20.12.2023	Kunnanjohtajan ja vt.hallintopäällikön kuuleminen vuoden 2024 talousarviosta ja taloussuunnitelmavuosista 2025–2026 sekä tilinpäätösennuste 2023, yrityskoordinaattorin kuuleminen.
25.01.2024	Tilintarkastajan väliraportti ja vt.hallintojohtajan kuuleminen.
20.03.2024	Varhaiskasvatuspäällikön ja nuorisotyön koordinaattorin kuuleminen.
23.05.2024	Kunnanjohtajan ja vt.hallintojohtajan kuuleminen ja arviointikertomus
06.06.2024	Arviointikertomus vuodelta 2023
28.06.2024	Tilintarkastusraportti, arviointikertomus 2023, tilinpäätösraportti

2. VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2022 arviointikertomus on käsitelty kunnanvaltuustossa 19.06.2023 § 38. Valtuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja pyysi kunnanhallitukselta tarpeelliset selvitykset arviointikertomuksen johdosta lokakuun loppuun mennessä. Kunnanhallitus on 18.09.2023 § 224 hyväksynyt arviointikertomuksen johdosta annetut selvitykset ja esitti ne edelleen kunnanvaltuustolle. Kunnanvaltuusto 09.10.2023 § 68 merkitsi tiedoksi annetut vastineet.

Tarkastuslautakunta mm. toivoi tarkempaa selvitystä strategian, eläinlääkäripalveluiden saatavuutta, talousarviossa asetettu tavoitteet oli tilinpäätöksessä selostettu tiivistetysti, erilaisten hankkeiden mahdollisuuksien selvittämiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota sekä varata riittävät resurssit, kulttuuritoimen tärkeyttä kuntalaisten viihtyvyyteen, teknisen palvelun ostopalveluiden laadun ja saatavuuden varmistamiseen sekä investointien toteuma on jäänyt alhaiseksi ja investointivelka on siirtynyt tuleville vuosille. Investointien suunnitteluun ja budjettien realistisuuteen suunnitteluvaiheessa tulee kiinnittää jatkossa erityistä huomiota.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan annetut vastineet olivat riittävät.

Edellä kuvattujen tietojen perusteella tarkastuslautakunta antaa Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointikertomuksen vuodelta 2023.

3. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1. Toimintatulot, toimintamenot, katteet ja tilikauden tulos

Kuntien vuoden 2023 lukuihin vaikutti sote-uudistukseen liittyneet kertaluonteiset poikkeuserät. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset. Valtio korvasi vielä vuonna 2022 koronasta aiheutuneita kuluja, mutta 2023 koronatukia ei enää maksettu.

Tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien vuosikate kasvoi 790 miljoona euroa vuodesta 2022. Vuosikate ylitti selvästi yli poistot ja myös nettoinvestoinnit. Hyvinvointialueuudistuksen myötä verotulojen kokonaismäärä laski 12,3 miljardilla eurolla ja valtionosuustulojen määrä laski 7,1 miljardilla eurolla. Kuntien toimintatuotot vähenivät 2,1 miljardilla eurolla ja toimintakulut 22,2 miljardilla eurolla, suurimman vähennyksen ollessa palvelujen ostoissa. Henkilöstökulut vähenivät yli 4 miljardia euroa. Kuntien tilikauden tulos parani 638 miljoonalla eurolla. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli yhteensä 12. Negatiivisten vuosikatteen kuntien määrä väheni vuodesta 2022. Taseisiin kertynyt ylijäämä kasvoi 16,81 miljardiin euroon.

Kunnan toimintatuotot vuonna 2023 (2022) olivat 3,732 (4,958) milj. euroa ja vastaavat toimintakulut 12,841 (28,989) milj. euroa, jolloin toimintakatteeksi muodostui -9,109 (-24,031) milj. euroa. Ve-rotulot olivat 7,954 (13,380) milj. euroa. Valtionosuuksien määrä oli 2,628 (12,438) milj. euroa. Rahoitustuotot olivat yhteensä 0,345 (0,366) milj. euroa ja rahoituskulut 0,090 (0,067) milj. euroa. Vuosikatteen muodostui 1,728 (2,085) milj. euroa. Poistot käyttöomaisuudesta ja pitkävaikutteisista menoista olivat 1,132 (1,047) milj. euroa.

Tilinkauden ylijäämää oli 138 316,82 euroa, josta 287 203 (975 375) euroa tuli peruskunnan osalta. Vesi- ja viemärlaitoksen osalta alijäämää tuli -148 887 (32 677) euroa. Hallitus on esittänyt ylijäämän kirjaamista oman pääoman lisäykseksi. Tilinpäätöksen 2023 jälkeen taseeseen muodostuu kumulatiivista ylijäämää vesi- ja viemärlaitos mukaan lukien noin 3,41 milj. euroa.

Kunnan vuoden 2023 tulokseen vaikuttivat mm. arvonalentumiset, joita kirjattiin taseessa aiheetta olleen Rantasalmen Matkailu Oy:n osakekannan osalta sekä kiinteistöyhtiöiden Aseman liikekiinteistö, Järviluonnonkeskus ja Eläinlääkäritalon osalta. Verotuloja kertyi 0,2 milj. euroa arvioitua enemmän, joka johtui hieman arvioidusta kasvaneista tuloverojen ja kiinteistöverojen tuottojen kasvusta.

Rahoituslaskelman mukaan kassavarat ovat vähentyneet edelliseen vuodenvaihteeseen nähden -0,158 (0,564) milj. euroa. Kunnan lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen nähden 0,861 (0,946) milj. euroa. Lainakanta oli 6,674 (5,813) milj. euroa.

3.2. Strategian toteutuminen kunnassa

Rantasalmen kunnan kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa 4.4.2022 § 20 vuosille 2022–2025 ja visio vuoteen 2030. Strategia 2025 päämäärät ovat: elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus, kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta, yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen sekä kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus. Strategian jalkauttaminen aloitettiin talousarviovuoden 2022 aikana ja toteuttamista jatkettiin vuonna 2023. Valtuusto on käsitellyt 22.4.2024 § 18 kuntastrategian toteutumista vuonna 2023.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen kuntastrategian toteutukseen ja selkeisiin avauksiin.

Kunnanvaltuusto on 13.3.2023 § 8 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, joka on tullut voimaan välittömästi. Ohjeessa on määritelty eri tahojen vastuut sisäisen valvonnan toteuttamisessa ja raportoinnissa. Kyseistä ohjetta on tilinpäätöksen mukaan sovellettu myös kuluneella tilikaudella.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan talouden seurantajärjestelmä on ajantasainen ja raportointi toimielimille toteutuu riittävässä laajuudessa.

Toimintakertomuksessa on kuvattu arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu toiminnalliset riskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit, vahinkorismit, ikärakenne/huoltosuhte, asukasmäärä ja työllisyys.

Riskeihin on varauduttu mm. vakuutuksin. Kiinteistöriskiä on vähennetty aktiivisella kiinteistöjen myynnillä ja kiinteistöohjelman laadinnalla koko kuntakonsernin kiinteistökannasta. Kunnan lainakanta on pääosin kiinteäkorkoista. Kunnan maksuvalmius oli hyvä vuoden 2023 alkupuolella, mutta loppuvuonna jouduttiin ottamaan tilapäisrahoitusta. Valtionosuuksien ja verotulojen kehitys Sote-uudistuksen ja työllisyyden hoidon muutosten jälkeen tuo epävarmuutta kuntatalouden rahoituksen riittävyteen. Tietoturvan toimivuutta on vahvistettu yhä edelleen yhteistyökumppanin avulla. Kunnanhallitus hyväksyi vuoden aikana kunnan tietosuojaja- ja tietoturvapoliittikan sekä IT-laitteiden ja tietojärjestelmien käyttöperiaatteet.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunta on kartoittanut riskejä monipuolisesti ja varautunut niihin pääosin hyvin ja toteaa riskienhallinnan parantuneen Granite-sovelluksen myötä.

3.3. Toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion yhteydessä on valtuusto vahvistanut toimialatasoisen määrärahan ja tuloarvion sekä sitovat tavoitteet. Tilinpäätökseen liittyvästä toimintakertomuksesta ilmenevät hallintokuntien kokoamina näiden tavoitteiden saavuttamista kuvaavat tiedot. Tulosalueisiin ja tulosityksikköihin tutustumisensa ja tilinpäätöksen perusteella lautakunta esittää omassa arviointikertomuksessaan niitä asioita, joita sen mielestä ei ole riittävästi tuotu esille toimintakertomuksessa.

Talousarviossa on asetettu runsaasti tavoitteita tulosalueille ja tulosityksiköille. Tilinpäätöksessä asetettujen tavoitteiden toteutumia on selostettu tiivistetysti. Toimintojen laajuutta ilmaisevia suoritustietoja olisi syytä lisätä, sillä suoritustiedot avaisivat toimintojen sisältöä luki-jalle paremmin kuin pelkkä sanallinen kuvaus.

Toiminnalliset ja sitovat tavoitteet olivat selkeästi eriteltyt ja niiden toteumat olivat kuvattu selkeästi ja viime vuosia paremmin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että perustelut talouden toteutumiselle ovat yleisesti hyvin avattuina. Kuitenkin joidenkin yksittäisten toimialueiden/määrärahojen kohdalla toivoisimme tarkempaa selvitystä, jos budjetti on ylitetty tai alitettu.

3.4. Taloudelliset tavoitteet

Talousarvion mukaan määräraha on valtuuston toimitelmille tehtäväkohtaisesti myöntämä määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimitelmille tehtäväkohtaisesti asettama sitova tulotavoite. Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia osastotasolla.

Seuraavassa tilikauden tuloslaskelma verrattuna edelliseen vuoteen ja talousarvioon nähden (ulkoinen, sis. vesi- ja viemärlaitoksen):

1 000€	TP 2022	TP 2023	TA2023	Muutos-%	Toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	4 958	3 732	3 548	-24,7 %	105,2 %
TOIMINTAKULUT	-28 989	-12 843	-12 943	-55,7 %	99,2 %
Henkilöstökulut	-5 591	-5 683	-5 799	1,7 %	98,0 %
Palvelujen ostot	-21 432	-5 544	-5 411	-74,1 %	102,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-618	-361	-334	-41,6 %	108,0 %
Avustukset	-779	-745	-810	-4,36 %	92,0 %
Muut toimintakulut	-569	-510	-588	-10,4 %	86,7 %
TOIMINTAKATE	-24 031	-9 111	-9 394	-62,1 %	97,0 %
Verotulot	13 380	7 954	7 717	-40,6 %	103,1 %
Valtionosuudet	12 438	2 628	2 576	-78,9 %	102,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	299	255	255	-14,7 %	99,8 %
VUOSIKATE	2 085	1 726	1 154	-17,2 %	149,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 047	-1 132	-918	8,1 %	123,3 %
TILIKAUDEN TULOS	1 008	138	236	-86,3 %	58,5 %
TILIKAUDEN ALI-NLIJÄÄMÄ	1 008	138	236	-86,3 %	58,5 %

Kokonaisuudessaan tilinpäätös osoittaa talousarviossa noin 98 tuhatta euroa arvioitua pienempää tulosta. Verotuloja kertyi 0,237 milj. euroa arvioitua enemmän ja valtionosuuksia kertyi 0,252 milj. euroa enemmän. Toimintatuottoja kertyi 0,184 milj. euroa arvioitua enemmän. Toimintakuluissa alitusta kertyi 0,100 milj. euroa. Edellisvuoteen nähden toimintakulut ovat pienentyneet merkittävästi eli 55,7 %. Toimintatuotot pienentyivät myös olennaisesti 24,7 %.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan toimintakate parantui vuodesta 2022 14,9 miljoonalla eurolla. Valtionosuuksien määrää laski 78,9 (Nousi 4,5) %. Verotulot pienentyivät edellisvuodesta 40,6 (Kasvoi 1,6) % ja ylittivät talousarvion 3,2 %. Verotulojen määrää kasvoi kiinteistöveroissa, muissa verolajeissa määrää laski.

Vesi- ja viemärlaitoksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain. Osuuskuntien liittyminen kunnan vesi- ja viemärlaitokseen on vieläkin vireillä. Liiketoimintakauppa on hyväksytty ehdollisena kunnanvaltuustossa 13.03.2023. Sähköisten palvelujen lisäämisen osalta on hankittu tiedonsiirto-rajapinta ja tulostuspalvelu. Toimintavuosi ei toteutunut taloustavoitteiden osalta suunnitellusti, kun perusmaksujen korotukset eivät tuoneet odotettu muutosta tuloihin. Myös lisämäärärahaa jouduttiin hakemaan 40 000 euroa vesi- ja viemärlaitokselle vesitornin mekaaniselle puhdistukselle sekä jätevedenpuhdistamon ilmastusaltaan hiekanpoistoon. Ilmastusaltaan puhdistus maksoi 53 tuhatta euroa, joka ylitti reilusti talousarvion. Tilikauden alijäämä oli 149 tuhatta euroa (TA ylijäämä 187 tuhatta euroa).

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus). Kunnan taseessa oli vuoden 2023 lopussa ylijäämää 3,410 (3,272) milj. euroa. Kuntakonsernissa ylijäämää on 780 259 euroa.

Taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin hallintokuntien osalta. Vesi- ja viemärlaitoksen osalta käyttötalouden toimintakate toteutui alle tavoitteen 167 t euroa. Vesi- ja viemärlaitoksen käyttötalouden alijäämäksi muodostui 167 t euroa, joka on 298 t euroa alle talousarvion tavoitteen.

Talousarvioon nähden ylitystä rahoitusosassa tuli lyhytaikaisten lainojen lisäyksessä. Lyhytaikaisia lainoja nostettiin 1 milj. euroa, kun talousarviossa tavoitteena oli, ettei lyhytaikaisia lainoja nosteta.

3.5. Investoinnit

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmille (pysyvien vastaavien taseryhmä). Vuonna 2023 tilapäisrahoituksen tarvetta nosti kunnan investointien toteutus kassavaroista. Rahoitusosassa toteutuneet investointimenot olivat yhteensä 2 382 394,76 (1 386 118,78) euroa kun talousarviossa oli merkitty investointeja 2 848 700 (2 968 600) euroa. Investointimenojen toteutumisaste oli 83,6 (46,8) %. Investointihankkeiden toteutumisaste alitti budjetoidun.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen huomattessaan vuoden 2023 investointien toteutumisprosentin suuruuden.

Tarkastuslautakunta kannustaa investointien rahoituksen parempaan suunnitteluun, jotta tilapäisluottoja ei tarvitsisi tulevaisuudessa ottaa investointien osalta.

3.6. Henkilöstö

Henkilöstön kokonaismäärä on alentunut 6:lla edellisvuodesta ja oli 110 (116). Henkilöstökulut ovat hieman lisääntyneet muun muassa TES-korotusten myötä, vaikka henkilöstömäärä on vähentynyt. Edelliseen vuoteen nähden menot kasvoivat noin 0,09 milj. euroa.

Vuoden 2023 alussa kunnan palveluksesta siirtyi yksi henkilö Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n palvelukseen sekä yhteensä neljä henkilöä Etelä-Savon hyvinvointialueen palvelukseen. Molemmat henkilöstösiirrot tehtiin liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnalla on riittävät vetovoimatekijät osaavan henkilöstön saatavuuden ja sen pitämisen varmistamiseksi.

Tarkastuslautakunta esittää huolensa henkilöstön jaksamisesta ja pitää tärkeänä, että kunnalla on riittävät henkilöstöresurssit käytössä.

4. KONSERNI- JA OMISTAJAOHJAUS

Kunnanvaltuusto on vahvistanut kunnan uuden konserniohjeen. Ohje on tullut voimaan 1.1.2024. Vuonna 2023 voimassa oli ohje, joka oli tullut voimaan 1.1.2020. Konserniohjeessa on määritelty työnjako ja toimivalta konserniohjauksessa. Valtuusto päättää omistajapolitiikasta ja määrittelee omistajapolitiikan merkittävät linjaukset joko erillisillä päätöksillä tai strategian ja talousarvion yhteydessä.

Asunto Oy Rantasalmen Sarvirivin ja Asunto Oy Rantasalmen Hiltun yhtiöiden purkamistoimet saatettiin loppuun. Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot selvitti vuoden 2023 aikana uudiskohteen rakentamista Kiuruntie 2 as 8 puretun talon paikalle. Hanke osoittautui kustannusrakenteeltaan liian kalliiksi.

Toimintakertomuksen mukaan konserniyhtiöiden strategiat tulee saattaa vastaamaan tulevaa kehitystä ja konserniohjetta. Kiinteistöyhtiöiden omaisuutta markkinoidaan ja kehitetään aktiivisesti. Toimitiloja ja asuntoja saneerataan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan.

Toimintakertomuksessa on sote-kiinteistöjen yhtiöittämissä osalta todettu, että suunnitelma yhtiöittämissä osalta tulee laatia ja samalla tulee selvittää konserniyhtiöiden omistusjärjestelyjä.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että talousarviossa tulee määritellä konsernitason tavoitteet riittävän selkeästi arviointityön toteuttamiseksi.

5. MUUT HAVAINNOT KUNNAN TOIMINNASTA

Kuntakonserni muodostuu 7 tytäryhtiöstä, osakkuusyhtiöstä ja neljästä kuntayhtymästä. Kunnan talouden kannalta merkittävimmät ovat Koy Rantasalmen Vuokratalot, Koy Rantasalmen Teollisuustilat ja Koy Järviuontokeskus. Näiden yhtiöiden osalta kiinteistöjen taseessa olevien arvoja ja kannattavuutta on seurattava tarkasti. Myös suoraan kunnan omistamien kiinteistöjen tasearvojen oikeellisuutta on syytä seurata systemaattisesti myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että kunnan toiminnan kehittämistä on jatkettu aktiivisesti ja kuntalaisten palvelut ovat hyvällä kehityksen polulla.

Tarkastuslautakunta on huolissaan Järvi-Saimaan kansalaisopiston tuntimäärän radikaalista alenemisesta pitkällä ajanjaksolla ja toivoo, että tuntimäärät pysyisivät edes samansuuruisena tulevaisuudessa.

Tarkastuslautakunta toivoo vuokra-asuntojen uustuotannon käynnistämiseen ratkaisua.

Tarkastuslautakunta on erittäin tyytyväinen nuorten pajan ja etsivänuorisotyön toimintaan.

Tarkastuslautakunnalla herää huoli elinvoiman puolen työpanoksen kokonaisvaltaiseen käytettävyyteen liittyen.

Tarkastuslautakunta on kiitollinen hyvin tapahtuneesta päiväkotiyksikköjen yhdistymisestä ja sen suuresta lapsikannasta.

Tarkastuslautakunta on yllättynyt Kuntalaskennalta saatuun huonoon palveluun ja kehottaa kuntaa etsimään vaihtoehtoja palvelun laadun parantamiselle.

6. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunta on toiminut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteiden asettamisessa ja tavoitteiden vaikuttavuuden mittaaminen on parantunut, mutta osissa mittaristoissa on edelleen kehitettävää. Sitovien tavoitteiden tulee olla mahdollisimman konkreettisia ja mitattavia ja niiden tulee tukeutua voimassa olevaan kuntastrategiaan.

Kunnan yrityksille kiinteistöyhtiöiden kautta vuokraamien tilojen kunto on pidettävä asianmukaisena vuokralaisten saatavuuden turvaamiseksi.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäisen valvonnan kehittämiseen panostetaan edelleen ja sen toimivuutta seurataan säännöllisesti. Toimintakertomuksessa annettava selonteko antaa riittävän ku- van kunnan sisäisen valvonnasta ja riskien hallinnasta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivitetty alkuvuonna 2023.

Kunnan taloutta vuonna 2023 kehitetty määrätietoisesti ja tavoitteellisesti oikeaan suuntaan. Tarkastuslautakunta painottaa tiukan taloudenpidon merkitystä. Haasteita taloudelle aiheuttavat väestömäärän alentuminen, valtionosuuksien kehitykseen liittyvä epävarmuus ja konserniyhtiöiden omaisuuden arvioihin liittyvät arvostusongelmat.

Tarkastuslautakunta kiittää koko kunnan henkilöstöä kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä.

7. ALLEKIRJOITUKSET

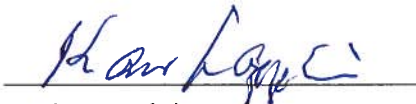
Rantasalmella kesäkuun 28. päivänä 2024

Vili Huupponen, puheenjohtaja

Minja Lääperi, varapuheenjohtaja

Kari Lappalainen, jäsen

Pia Vokkolainen, jäsen